CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
S A O P Š T E NJ E
Broj: 208
Podgorica, 13. novembar 2018. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Indeks potrošačkih cijena (CPI)
Oktobar 2018. godine(p)

Mjesečna inflacija u oktobru 2018. godine iznosila je -0,2%

Mjesečna inflacija u oktobru 2018. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,2%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,9%. Najveći uticaj na negativnu mjesečnu stopu inflacije imali su pad cijena: usluga smještaja; voća; mlijeka, sira i jaja; mesa; usluga ishrane u ugostiteljstvu; hljeba i žitarica. Stopa rasta potrošačkih cijena u periodu januar-oktobar 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosila je 2,8%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Hoteli i restorani (-4,8%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,4%); Rekreacija i kultura (-0,3%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Prevoz (1,2%); Odjeća i obuća (1,1%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,2%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Pozitivne godišnje stope inflacije u oktobru 2018. godine zabilježene su u grupama: Prevoz (7,9%); Alkoholna pića i duvan (6,5%); Hoteli i restorani (2,1%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,7%); Ostala dobra i usluge (1,2%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (1,1%); Komunikacije (1,1%); Odjeća i obuća (0,8%); Hrana i bezalkoholna pića (0,3%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Rekreacija i kultura (-1,3%); Zdravlje (-0,6%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI)

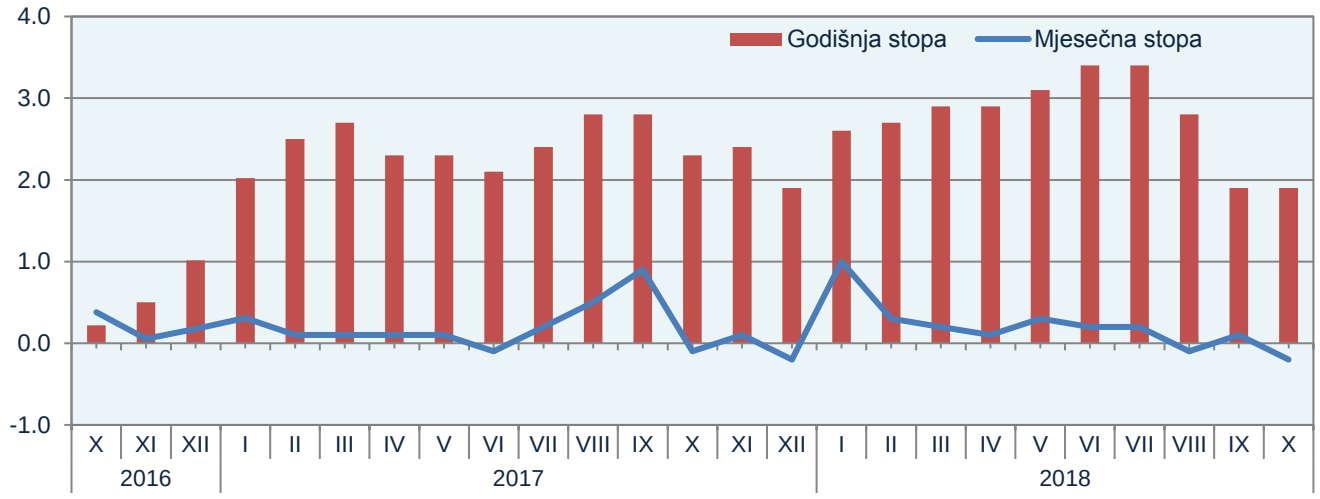

(p) - Preliminarni podaci

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Okt 2018 Ø 2015	Okt 2018 Sep 2018	Okt 2018 Okt 2017	Jan-Okt 2018 Jan-Okt 2017
00	**CPI - ukupno**	***1000,0***	**5,0**	**-0,2**	**1,9**	**2,8**
01	Hrana i bezalkoholna pića	*341,1*	1,1	-0,4	0,3	0,2
02	Alkoholna pića i duvan	*40,4*	26,8	0,0	6,5	22,3
03	Odjeća i obuća	*86,1*	12,7	1,1	0,8	4,7
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	*154,0*	4,2	0,0	1,7	0,6
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	*39,4*	-0,4	0,2	1,1	0,9
06	Zdravlje	*40,8*	4,4	0,0	-0,6	0,2
07	Prevoz	*109,4*	9,9	1,2	7,9	6,1
08	Komunikacije	*48,5*	1,7	0,0	1,1	1,5
09	Rekreacija i kultura	*32,0*	-1,7	-0,3	-1,3	-0,5
10	Obrazovanje	*18,7*	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	*47,6*	9,4	-4,8	2,1	5,5
12	Ostala dobra i usluge	*42,0*	2,6	0,0	1,2	1,3

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), oktobar 2018.

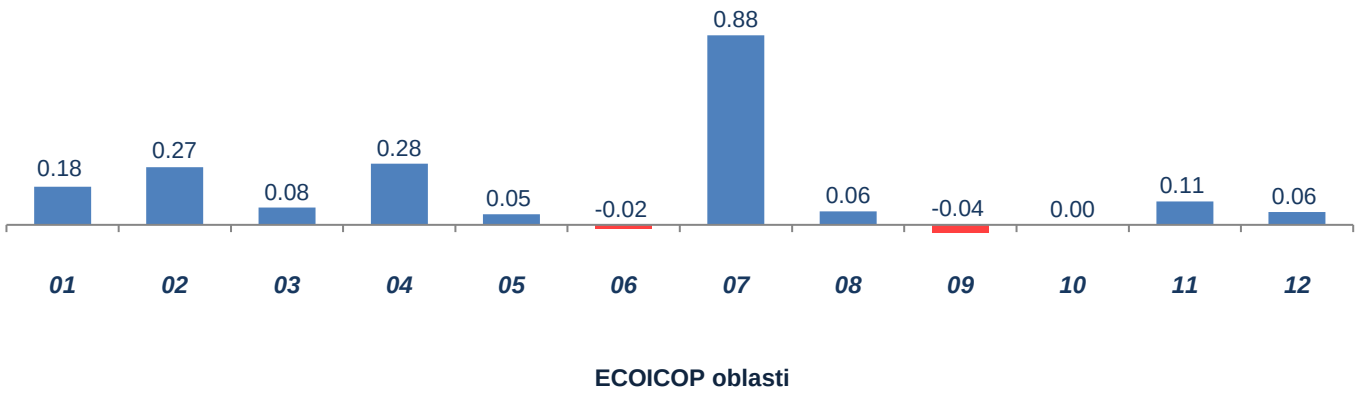

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, okt. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*51,4*	2,4	0,12
0312	Odjeća	*47,9*	1,0	0,05
0321	Cipele i ostala obuća	*37,4*	1,2	0,04
0117	Povrće	*33,7*	1,0	0,03
0119	Prehrambeni proizvodi n.d.s.	*8,0*	1,1	0,01
0111	Hljeb i žitarice	*54,3*	-0,2	-0,01
1111	Restorani, kafei i slično	*28,6*	-0,6	-0,02
0112	Meso	*91,0*	-0,2	-0,02
0114	Mlijeko, sir i jaja	*74,1*	-1,1	-0,08
0116	Voće	*20,3*	-4,8	-0,10
1120	Usluge smještaja	*19,0*	-10,0	-0,19

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, okt. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*51,4*	14,8	0,77
0451	Električna energija	*80,2*	2,6	0,22
0117	Povrće	*33,7*	6,4	0,22
0220	Duvan	*27,4*	6,2	0,18
0732	Prevoz putnika drumom	*20,5*	7,1	0,15
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	*14,3*	6,8	0,10
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	*11,0*	8,2	0,09
0830	Telefonske i telefaks usluge	*44,3*	1,7	0,08
0454	Čvrsta goriva	*31,0*	2,4	0,08
0211	Žestoka alkoholna pića	*6,8*	10,5	0,07
0114	Mlijeko, sir i jaja	*74,1*	0,7	0,07
0113	Riba i morski plodovi	*9,4*	5,7	0,06
0312	Odjeća	*47,9*	0,8	0,05
1111	Restorani, kafei i slično	*28,6*	1,3	0,04
0733	Vazdušni prevoz putnika	*3,6*	-7,0	-0,02
0115	Ulja i masti	*15,3*	-1,9	-0,03
0911	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	*5,3*	-6,6	-0,03
0111	Hljeb i žitarice	*54,3*	-1,2	-0,05
0112	Meso	*91,0*	-0,9	-0,07
0116	Voće	*20,3*	-7,2	-0,14

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% (10*5%=0,5% - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% (12*0,5%=0,06% - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:
Miroslav PEJOVIĆ
Tel. +382-20-231-004
contact@monstat.org